

NOORDEINDE 244

DE VERDWIJNING VAN EEN OUD, VERTROUWD DORPSGEZICHT

Voorwoord

Men ontkomt er niet aan, vertrouwde beelden die jarenlang het gezicht van een dorp bepalen, zijn op een gegeven moment bijna ongemerkt verdwenen om plaats te maken voor de bouw van nieuwe woningen, de aanleg van nieuwe wegen, de H.S.L. etc.

Deze ingrepen in de leefomgeving hebben op de één meer impact dan op de ander, de emotionele waarde die iemand aan zijn of haar woonomgeving toekent is nu eenmaal persoonsgebonden.

Een brief van een oud-Veender

Een oude Veender, Piet Klein, al sinds jaren elders woonachtig, vindt het heel erg jammer dat zijn geboortehuis Noordeinde 244 te Roelofarendsveen vorig jaar gesloopt is om plaats te maken voor nieuwbouw.

Hij was in zijn jeugd jaren altijd van mening dat hij één van de mooiste woningen op een toplocatie van Roelofarendsveen bewoonde, hoewel de ligging van dit huis met de demping van het poeltje vóór het huis wel wat

De draaiplank links op de foto is fraai uitgevoerd met dubbele witgeverfde leuningen, de loopplank is wegens slipgevaar bedekt met een dikke laag teer en schelpen, maar deze brug werd enkel op zondag gebruikt.

Wegens de drukke doorvaart naar en van de velling en het sluisje werd op werkdagen de minder fraaie en meer naar achter gelegen draaiplank gebruikt om via het erf van Zuideinde 2 op de openbare weg te komen.

minder fraai geworden was.

Piet Klein weet zelf weinig over de geschiedenis van deze woning te vertellen, het enige dat hij heeft is de foto van zijn ouderlijk huis (op pagina 4, red.) Met het toesturen van deze foto schrijft hij het volgende:

Als Oud-Veender (sinds 1945 in militaire dienst) voel ik mij nog steeds een Veender.

Ik kom hier nog regelmatig bij familie, vrienden en kennissen.

Bovenstaande foto is van mijn ouderlijk huis, hierin heb ik een fijne jeugd gehad.

Er is veel veranderd, het poeltje voor het huis is dichtgegooid en is parkeerterrein geworden voor de veiling. Nu hoor ik dat het huis afgebroken wordt, wat ik heel jammer vindt.

Op de foto is te zien dat we op een eiland woonden.

De vooruitgang is niet tegen te houden. Gelukkig heb ik de foto nog was getekend; Piet Klein, Barneveld

Tot slot vraagt hij aan ons (de Stichting Oud Alkemade) of wij nog iets over de geschiedenis van dit huis te weten konden komen. Wij zijn daarop het archief ingedoken en dit zijn de resultaten van ons onderzoek:

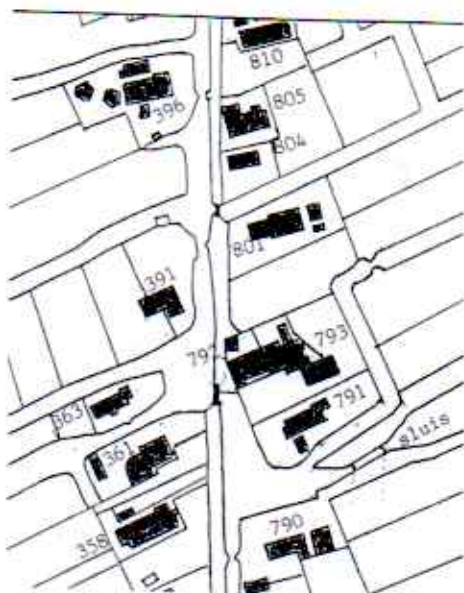
Voorgeschiedenis

Met behulp van een overzichtskaart van het kadaster uit 1830 kunnen we het één en ander verduidelijken.

Het begin van dit woningonderzoek start bij de woning die staat aangegeven op perceel nr. 363, staande aan de toen zo genoemde Sluistocht, eigenaar hiervan is Klaas van der Meer Jz.

Hendrik Klein, geboren in 1804 als zoon van Jan Klein en Marijtje Nigten, wordt de volgende bewoner van dit huis. Hij is in 1828 gehuwd met Johanna Outshoorn, in 1805 geboren als dochter van IJsbrand Outshoorn en Elisabeth van Rijn. Deze IJsbrand Outshoorn is in die tijd de eigenaar van het huis, schuur en erf op perceel nr. 361 aan de andere zijde van de Sluistocht (achter op het erf van het huidige Zuideinde 2)

IJsbrand was onder andere tuinder op het zo genoemde Kappelleland, de dwarsakkertjes achter perceel nr. 391, de latere Ignatiuschool, achter de

Overzichtskaart van het kadaster uit 1830: perceel 363 is van Klaas van der Meer Jz.

lokatie waar de eerste R.K. Kapel van Sint Petrus Banden heeft gestaan.

Boedelscheiding

Uit het huwelijk tussen Hendrik Klein en Johanna Outshoorn worden zes kinderen geboren, vijf dochters en één zoon. Hendrik Klein, in zijn leven eveneens tuinder, overlijdt in 1853 op de leeftijd van 49 jaar. De tuinderij wordt door zijn vrouw Johanna Outshoorn voortgezet. Na haar overlijden vindt er in 1861 een boedelscheiding plaats, waardoor haar in 1843 geboren zoon Johannes Klein Hendriksz. eigenaar wordt van kavel nr. 363. Johannes Klein trouwt in 1868 met Antje Heemskerk. Uit dit huwelijk worden geen kinderen geboren.

Na het vroege overlijden van zijn eerste vrouw trouwt Johannes in 1870 voor de tweede maal, nu met Alida Cornelia Rodewijk, een dochter van Everardus Hermanus Casper Rodewijk, de plaatselijke chirurgijn. Dit huwelijk wordt gezegend met acht kinderen, één dochter en zeven zoons, waarvan er twee als zuigeling sterven.

De derde zoon van Johannes Klein en Alida Rodewijk, Everardus Laurentius (roepnaam Eef), geboren in 1877, trouwt op 3 mei 1902 met Petronella Termeulen. Uit dit huwelijk worden zeven kinderen geboren; Johannes Hendrikus (24-11-1906), Maria Colomba (19-1-1908), Alida Johanna (14-1-1911), Jacobus (12-11-1912, overleden 5-3-1913), Jacobus Maria (27-1-1914), Johanna Maria (1-6-1915), Herman Nicolaas Klein (23-5-1917, overleden op 14-7-1919).

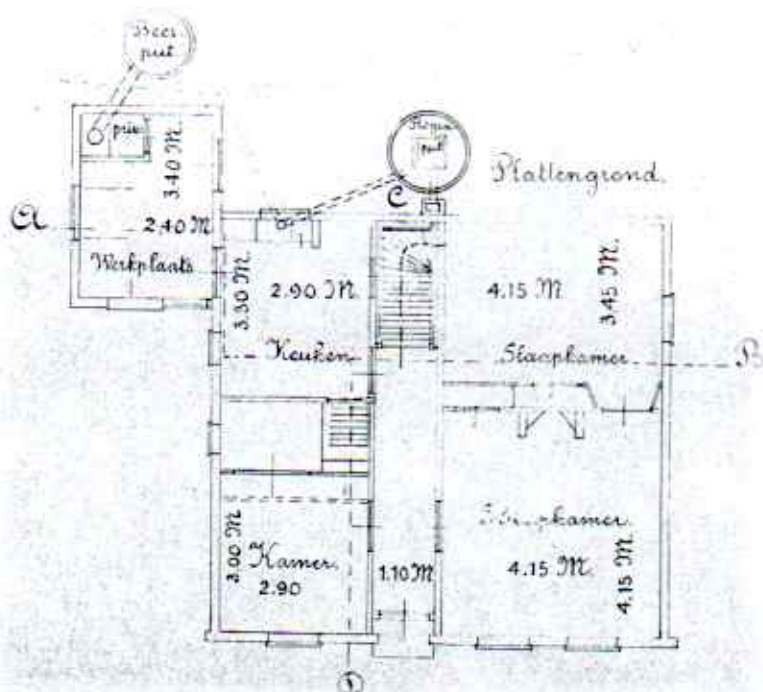
De bouw van een nieuw huis

Op 29 maart 1912, het echtpaar is dan bijna tien jaar getrouwd, vinden zij dat het tijd wordt om een nieuwe woning te laten bouwen. Everardus vraagt *met verschuldigde eerbied* aan burgemeester en wethouders van Alkemade vergunning voor het bouwen van een woning aan de oostzijde van het oude huis op het eindpunt van kavel 363, aan de oever van het daar gelegen poeltje.

Er wordt een gedegen fundering aangelegd die bestaat uit niet minder dan 119 palen van 8 meter lengte. Aan de zuidwest-hoek van deze woning komt een kleine werkplaats met privaat ter grootte van 3.40 x 2.40 m. Deze werkplaats dient als bijkeuken voor onder andere het doen van de was. Op de bouwtekening staat aan de slootkant op het zuiden een "stoep" met openslaande deuren ingetekend, zodat men binnenshuis het wasgoed in de sloot uit kon spoelen.

De bouwtekening en het bouwbestek worden, na lezing en goedkeuring door burgemeester, wethouders en gemeenteopzichter Dirk Dobbe ondertekend, waarna de bouw kan beginnen. Het huis bouwt diezelfde Dirk Dobbe, die naast gemeenteopzichter ook aannemer is.

De vrouw van Everardus Klein, Petronella Termeulen, overlijdt op 16 augustus 1918. In 1921 trouwt Eef voor de tweede maal, nu met Helena

Bouwtekening met indeling van de woning: een kleine woonkamer van 2,90 x 3 meter, een keuken van 2,90 x 3,3 meter en een slaapkamer van 4,15 x 4,15 meter. Aangebouwd een werkplaats met privaat.

van Tol. Zij is in 1881 geboren te Ter Aar. Uit dit huwelijk worden nog twee zonen geboren: Petrus Leonardus op 7 oktober 1922 en Leonardus Hubertus Johannes op 4 juni 1927.

Verbouwingen

De aftakeling van de fraaie tuinderswoning op dit mooie plekje begint al in 1946 bij het dempen van de Veenwetering met een gedeelte van het poeltje. Hiermee worden de draaiplanken overbodig en is het karakter van "het wonen op een eiland" verloren gegaan.

Het terrein vóór het huis wordt vervolgens gebruikt als parkeerplaats voor de gebruikers van de tegenover gelegen veiling "Eendracht Maakt Macht". De volgende bewoner van het huis is Johannes Hendrikus Klein.

In 1949 laat hij de woning door aannemer G. Wesselman & zonen verbouwen tot een dubbel woonhuis. Op de kadasterkaart is te zien dat de zuidkant het huis is vergroot tot aan de sloot, aan de noordwestkant is er tevens een bijkeukentje aangebouwd. De bewoners van dit dubbele

De twee woningen Noordeinde 244 en 246 vlak voor de afbraak in augustus 2004.

Foto-archief J.W. Kret

woonhuis zijn de familie Klein en de familie Turk.

Wanneer in de zestiger jaren de woning nogmaals ingrijpend wordt verbouwd en gemoderniseerd is van de oorspronkelijke bouwstijl uit 1912 niet veel meer overgebleven. In 2004 is de woning na 92 jaar door sloop uit het dorpsgezicht verdwenen, om plaats te maken voor een splinternieuwe woning.

Gerard van der Meer

bronnen:

Piet Klein, Nicolaas Beetsstraat 24 te Barneveld

Archief Gemeente Alkemade

Huizenonderzoek in de gemeente Alkemade door Bart Bisschop

Archief Stichting Oud Alkemade